

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL CLUJ
SECȚIA I CIVILĂ

Dosar nr. 2833/84/2013

ÎNCHIEIERE

Ședința publică din data de 2 februarie 2015

Instanța constituită din:

PREȘEDINTE:

JUDECĂTOR:

GREFIER:

S-a luat în examinare apelul declarat de reclamantul
împotriva sentinței civile nr. 1549 din 26.05.2014 pronunțată de
Tribunalul Sălaj în dosar nr. 2833/84/2013, privind și pe intimata
, având ca obiect acțiune în constatarea condițiilor de muncă.

Judecata se află în stadiul de apel.

La apelul nominal făcut în ședință publică, la prima și a doua strigare a
cauzei, se constată lipsa părților de la dezbateri.

Procedura de citare este realizată.

Instanța a pus în discuție, în ședința din 04.12.2014, admisibilitate
sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri
prealabile pentru dezlegarea modului de interpretare și aplicare a prevederilor
H.G. nr. 261/2001 privind criteriile și metodologia de încadrare a locurilor de
muncă în condiții deosebite, respectiv asupra admisibilității constatării prestării
muncii în condiții deosebite, în cazul în care nu s-a efectuat procedura prealabilă
raportat la acel angajator/acel loc de muncă, conform prevederilor H.G. nr.
261/2001.

Nu s-a exprimat nici o poziție sub acest aspect de către intimata

Reclamantul apelant a transmis prin fax la dosar poziția sa cu privire la
oportunitatea de a adresa o cerere în cadrul procedurii prevăzute de art. 519 și
urm. C.pr.civ. cu privire la problema juridică menționată, în sensul că apreciază
oportun și necesar soluționării cauzei un astfel de demers.

CURTEA

**I. În urma deliberării, în conformitate cu prevederile art. 519 Cod
proc.civ., constată admisibilitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și
Justiție, motivat de faptul că:**

1. de lămurirea modului de interpretare/aplicare a prevederilor H.G. nr.
261/2001 privind criteriile și metodologia de încadrare a locurilor de muncă în
condiții deosebite, respectiv de stabilirea dacă este admisibilă constatarea
prestării muncii în condiții deosebite, în cazul în care nu s-a efectuat procedura
prealabilă raportat la acel angajator/acel loc de muncă, conform prevederilor
H.G. nr. 261/2001, depinde soluționarea pe fond a cauzei, întrucât reclamantul
solicită să îi fie recunoscută pe cale jurisprudențială prestarea muncii în condiții
deosebite în perioada 01.04.2001-03.07.2006, fără ca la nivelul angajatorului

2. Problema de drept enunțată este nouă deoarece prin consultarea jurisprudenței, s-a constatat că asupra acestei probleme Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o altă hotărâre. Curtea de apel are în vedere doar deciziile pronunțate în interesul legii sau în dezlegarea unor chestiuni de drept, având în vedere că doar aceste hotărâri au efect obligatoriu în raport de instanțele naționale, celelalte hotărâri ale Înaltei Curți de Casație și Justiție fiind decizii de speță cu efect obligatoriu doar pentru părțile în proces.

În plus, nu intră în competența materială a Înaltei Curți de Casație și Justiție litigiile de muncă, astfel încât Înalta Curte de Casație și Justiție nu are o jurisprudență proprie în materie.

3. Problema de drept nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, conform evidențelor Înaltei Curți de Casație și Justiție, consultate astăzi, 02.02.2015.

II. Expunerea succintă a procesului:

Reclamantul a solicitat, prin acțiunea formulată în contradictoriu cu pârâta, să se constate că în perioadele 29.01.1982 - 01.06.1987 – lucrând ca mecanic utilaje suprafața, 01.06.1987-01.07.1996 - lucrând ca ifronist suprafața, 01.07.1996-01.03.2001 – lucrând ca mecanic utilaje cariera, a muncit în condiții corespunzătoare grupei I de muncă, iar în perioada 01.03.2001 - 03.07.2006 a lucrat ca mecanic utilaje cariera și a prestat activitate ce se încadrează în condiții deosebite de muncă.

În motivare a arătat că perioadele lucrate în subteran se încadrează în grupa I de muncă potrivit prevederilor din pct. 1 anexa 1 la Ordinul nr. 50/1990 - pentru precizarea locurilor de muncă, activităților și categoriilor profesionale cu condiții deosebite care se încadrează în grupele I și II de muncă în vederea pensionării, iar perioadele lucrate la suprafața (carieră) - până la apariția Legii nr. 19/2000 se încadrează în grupa I de muncă prevăzută la pct. 114 anexa 1 la Ordinul nr. 50/1990. Pentru perioada ulterioară datei de 01.04.2001 reclamantul consideră că îi sunt aplicabile prevederile art. 19 din Legea nr. 19/2000 raportate la art. 15 din același act normativ, și în consecință activitatea prestată după această perioadă se încadrează în condiții speciale.

Prin întâmpinare, unitatea pârâtă a arătat că situația de fapt prezentată de reclamant este conformă cu realitatea; că pentru perioada de după anul 2001 societatea nu a efectuat demersuri în vederea încadrării locurilor de muncă în grupe de muncă (sic!).

Prin sentința civilă nr. 1549/2011 a Tribunalului Sălaj, a fost respinsă acțiunea ca fără obiect pentru perioada 01.07.1996 - 01.04.2001 - pentru care fostul angajator a atestat exact cele solicitate de reclamant, anume încadrarea în grupa I de muncă, prin adeverința nr. 104/23.01.2014 eliberată de .., conform Hotărârilor Consiliului de Administrație a

cu nr. 4/1992 - și respectiv ca nefondată pentru celelalte perioade, în raport de care s-a reținut că pentru perioada 29.01.1982 - 01.07.1996, conform

Hotărârii nr. 3876/2001, s-a făcut de către angajator încadrarea în grupa a-II-a de muncă, iar pentru perioada ulterioară datei de 01.04.2001 nu se poate realiza pe cale judiciară constatarea încadrării în condiții speciale de muncă.

S-a arătat în motivare, în esență, că exploatarea Minieră din zona a luat ființă în anul 1976; până în anul 1986 a funcționat sub , apoi a trecut la care, după 1989 a devenit , înființată prin HG 877/2005 este organizată ca filială a

Activitatea desfășurată în subteran la minele de cărbune a fost prevăzută la anexa 1 pct. 1 din Ordinul 50/1990 revizuit, iar activitatea de exploatare, reparații și întreținere a utilajelor desfășurată la punctele de lucru din cariera respectivă este prevăzută la anexa 1 pct. 114 din Ordinul 50/1990 revizuit.

De asemenea pentru persoanele care au prestat activitate în grupa a-II-a de muncă, altele decât cele încadrate la pct. 114 anexa 1, activitățile sunt nominalizate la pct. 155 anexa 2 al Ordinului 50/1990 revizuit.

Din adeverința nr. 104/23.01.2014 eliberată de rezultă că reclamantul a prestat activitate în grupa I de muncă în procent de 100% pentru perioada 01.07.1996 - 01.04.2001, conform Hotărârilor Consiliului de Administrație a cu nr. 4/1992 și în grupa a-II-a de muncă în perioada 29.01.1982 - 01.07.1996 conform Hotărârii nr. 3876/2001.

În cauză s-a administrat proba cu expertiză tehnică judiciară, în specialitatea protecția muncii, care a certificat condițiile de muncă și încadrarea în grupe de muncă pentru reclamant.

În raport de cererea de constatare a încadrării în condițiile grupei I de muncă a perioadei 29.01.1982 - 01.07.1996, tribunalul a redat dispozițiile relevante din cuprinsul Ordinului nr. 50/1990, reținând în special art. 3 și pct. 6 din ordin și faptul că încadrarea în grupele de muncă se face în situația în care, cu toate măsurile luate de unitate pentru normalizarea condițiilor de muncă, nivelul noxelor existente la locurile prevăzute în aceste grupe depășește nivelul maxim admis prevăzut în Normele republicane de protecția muncii, ca și faptul că nominalizarea persoanelor care se încadrează în grupa de muncă este un act de organizarea internă a unității, situație în care, fiind efectuată de către unitate încadrarea în grupa a II-a, trebuie respinsă cererea privitoare la încadrarea în grupa I.

Cu privire la cererea pentru încadrarea activității desfășurate în condiții speciale după data de 01.04.2001, instanța reține incidența dispozițiile H.G. nr. 1025 privind metodologia și criteriile de încadrare a persoanelor în locuri de muncă în condiții speciale, citând prevederile art. 2 și 3 din H.G. nr. 1025/2003 și redând în mare metodologia de urmat în scopul încadrării în condiții speciale a locurilor de muncă.

Concluzionează că procedura presupune o acțiune comună inițiată de angajat împreună cu sindicatele reprezentative sau cu reprezentanții angajaților, iar pasivitatea angajatorului îndreptățește sindicatele sau pe reprezentanții angajaților să sesizeze inspectoratele teritoriale de munca, care vor dispune verificarea locurilor de muncă.

Comisia pentru acordarea avizelor de încadrare în condiții speciale formată din reprezentanți ai Ministerului Muncii, Solidarității Sociale și Familiei și ai Ministerului Sănătății acordă avizul sau respinge motivat cererea.

Potrivit art. 13, angajatorii și/sau sindicatele reprezentative sau reprezentanții angajaților care nu au primit aviz pot formula plângere, în termen de 15 zile de la data comunicării, la Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei care, împreună cu Ministerul Sănătății, o va soluționa.

Decizia poate fi contestată la instanța judecătorească competentă.

Angajatorii împreună cu sindicatele reprezentative sau cu reprezentanții angajaților au putut solicita în baza acestui act normativ, reevaluarea locurilor de muncă până la data de 31 decembrie 2004.

Pârâta nu a efectuat nici un demers cu privire la încadrarea locurilor de muncă în condiții speciale.

Sindicatul salariaților nu a înțeles să acționeze în temeiul art. 3 alin. 3 din H.G. nr. 1025/2003, respectiv să solicite inspectoratului teritorial de muncă verificarea locurilor de muncă.

Această pasivitate a creat imposibilitatea de a solicita instanței verificarea activității acestei comisii, în cazul emiterii unui refuz motivat. Solicitarea de încadrare a locurilor de muncă direct de către instanță nu este admisibilă, întrucât presupune depășirea limitelor puterii judecătorești.

Împotriva acestei sentințe a declarat apel reclamantul, cu motivarea de esență că nu se poate imputa reclamantului pasivitatea societății angajatoare și a sindicatelor de a nu fi procedat conform prevederilor legale, în scopul reevaluării locurilor de muncă până la data de 31.12.2014, astfel reclamantul neavând altă posibilitate decât de a se adresa instanței.

Instanța de fond nu a ținut seama de poziția societății pârâte, care practic a fost de acord cu admiterea cererii reclamantului.

În apel nu a fost depusă întâmpinare.

III. Punctul de vedere al părților cu privire la dezlegarea problemei de drept:

1. Reclamantul consideră că o acțiune în constatarea pe cale judiciară a condițiilor deosebite de muncă, chiar în lipsa urmăririi procedurii speciale reglementată de lege (H.G. nr. 261/2001) este admisibilă. Arată că nu poate fi opusă salariatului lipsa de diligență a angajatorului și a sindicatelor, cu alte cuvinte, angajatul nu trebuie să suporte efectele negative ale acestei omisiuni.

Un alt argument este în sensul că, de îndată ce condițiile de muncă au fost considerate la nivel de angajator ca dificile anterior datei de 01.04.2001, prin încadrarea lor în grupele de muncă, nu se poate considera că de a doua zi, aceste condiții de muncă s-au normalizat, întrucât se poate dovedi cu martori (ceea ce s-a și făcut, prin audierea martorilor care au atestat) că au rămas aceleași condiții de muncă.

2. Intimata nu și-a exprimat punctul de vedere.

IV. Punctul de vedere al completului de judecată

1. redarea normei de drept intern ce urmează a fi supusă dezlegării Înaltei Curți de Casație și Justiție:

H.G. nr. 261 din 22 februarie 2001 privind criteriile și metodologia de încadrare a locurilor de munca în condiții deosebite

ART. 1

(1) În sensul prezentei hotărâri, termenii următori sunt definiți astfel:

a) loc de munca: zona, spațiu strict delimitat, înzestrată cu mijloace de munca, utilaje, unelte, mijloace de transport, mobilier, și obiecte ale muncii, materii prime, materiale, semifabricate, organizată în vederea realizării unei operațiuni, lucrări sau pentru îndeplinirea unei funcții de către un executant individual sau colectiv cu pregătirea și îndemânarea necesare, în condiții tehnice, organizatorice și de protecție a muncii precizate;

b) factor de risc de îmbolnăvire profesională: însușire, stare, proces, fenomen, comportament, proprii elementelor implicate în procesul muncii, care pot provoca îmbolnăviri profesionale.

(2) Factorii de risc de îmbolnăvire profesională cuprind factorii proprii mediului de munca: factorii fizici, chimici, biologici, denumiți în continuare noxe profesionale.

ART. 2

(1) Criteriile pentru încadrarea locurilor de munca în condiții deosebite sunt următoarele:

a) prezenta în mediul de munca a noxelor profesionale fizice constând în zgomot, vibrații, unde electromagnetice, presiune, radiații ionizante, radiații calorice, radiații laser de putere neprotejate, precum și a noxelor profesionale chimice sau biologice, prevăzute în Normele generale de protecție a muncii, care nu respecta limitele admise prevăzute în aceste norme;

b) răspunsul specific al organismului la agresiunea noxei profesionale, evidențiat prin indicatori de expunere și/sau de efect biologic, stabiliți prin ordin al ministrului sănătății și familiei;

c) morbiditatea, exprimată prin boli profesionale înregistrate la locul de munca în ultimii 15 ani.

(2) Încadrarea locurilor de munca în condiții deosebite se face cu respectarea dispozițiilor art. 7 și/sau art. 8, după caz, și cu îndeplinirea cumulativă a criteriilor prevăzute la alin. (1) lit. a) și b) sau la alin. (1) lit. a) și c).

(3) Pentru locurile de munca în care sunt prezente substanțe foarte periculoase notate cu Fp în anexele nr. 17 și 18 la Normele generale de protecție a muncii sau noxe profesionale biologice, care nu au prevăzută limita admisibilă, simpla prezenta reprezintă noxa profesională.

ART. 3

(1) Încadrarea locurilor de munca în condiții deosebite se face în cadrul următoarei metodologii, alcătuită dintr-o succesiune recomandată de operațiuni specifice și care constau în:

a) nominalizarea în vederea încadrării locurilor de munca în condiții deosebite și stabilirea criteriilor aplicabile pentru această încadrare, care se face de angajator împreună cu sindicatele reprezentative potrivit legii sau, după caz, cu reprezentanții salariaților, în cadrul Comitetului de securitate și sănătate în munca, acolo unde acesta este înființat;

b) expertizarea locurilor de munca din punct de vedere al protecției muncii;

c) efectuarea determinărilor de noxe profesionale, în conformitate cu prevederile art. 4 alin. (1); buletinele de determinări trebuie să cuprindă cel puțin următoarele date: unitatea, secția, atelierul, locul de munca, noxa profesională, valoarea măsurată, valoarea limita admisă, metodele de măsurare;

d) solicitarea de catre angajator de la institutiile abilitate de Ministerul Sanatatii si Familiei a listei cuprinzand bolile profesionale inregistrate sau a listei cuprinzand efectuarea controlului medical pentru personalul care lucreaza in locuri de munca in conditii deosebite, pentru determinarea raspunsului specific al organismului;

e) efectuarea evaluarii locurilor de munca nominalizate la lit. a), care se face de angajator impreuna cu sindicatele reprezentative potrivit legii sau, dupa caz, cu reprezentantii salariatilor, in cadrul Comitetului de securitate si sanatate in munca acolo unde acesta este infiintat, conform anexei nr. 2 sau 3;

f) stabilirea masurilor tehnice, sanitare si organizatorice de protectie a muncii corespunzator conditiilor de munca si factorilor de mediu specifici locului de munca;

g) obtinerea avizului inspectoratului teritorial de munca in conformitate cu prevederile art. 4;

i) stabilirea locurilor de munca in conditii deosebite in conformitate cu art. 19 alin. (4) din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii si alte drepturi de asigurari sociale.

(2) Pentru incadrarea locurilor de munca in conditii deosebite este obligatoriu ca noxa profesionala determinata sa se regaseasca ca efect asupra starii de sanatate si/sau ca noxa profesionala ce a avut efect asupra starii de sanatate sa se regaseasca in determinarile efectuate la locurile de munca.

(3) Institutiile abilitate de Ministerul Sanatatii si Familiei, prevazute in anexa nr. 1, au obligatia sa transmita lista cuprinzand bolile profesionale inregistrate in ultimii 15 ani, in termen de 15 zile de la data solicitarii, care trebuie sa cuprinda cel putin urmatoarele date: perioada de inregistrare, locul de munca, denumirea imbolnavirii, factorul nociv responsabil.

(4) Institutiile abilitate de Ministerul Sanatatii si Familiei, care au efectuat controlul medical, au obligatia sa transmita sinteza analizelor medicale in termen de 15 zile de la finalizarea controlului medical, care trebuie sa cuprinda cel putin urmatoarele date: locul de munca, numarul de persoane investigate, indicatorul biologic alterat, factorul nociv responsabil.

(5) Determinarile de noxe profesionale si expertiza tehnica din punct de vedere al protectiei muncii vor fi efectuate in prezenta reprezentantilor sindicatului sau, dupa caz, ai salariatilor.

ART. 4

(1) Avizul inspectoratului teritorial de munca pentru incadrarea locurilor de munca in conditii deosebite va cuprinde si se va acorda in baza urmatoarelor documente:

a) determinarile de noxe, efectuate de laboratoare abilitate prevazute in anexa nr. 1, care se fac numai in prezenta inspectorilor de munca, certificand ca la data efectuarii acestora s-au aplicat masurile tehnico-organizatorice pentru normalizarea conditiilor de munca, ca toate instalatiile de protectie a muncii functioneaza normal, conform proiectului, si ca procesele tehnologice se desfasoara in conditii normale;

b) constatările efectuate de inspectoratele teritoriale de munca, ce vor fi consemnate intr-un proces-verbal si vor face referire directa la respectarea prevederilor Normelor generale de protectie a muncii, Normelor specifice de securitate a muncii si ale celorlalte acte normative din domeniu;

c) copii de pe lista cuprinzand bolile profesionale sau sinteza analizelor medicale si fisa de evaluare prevazuta in anexa nr. 2 sau 3.

(2) Avizul acordat are o valabilitate de cel mult 3 ani, cu posibilitate de prelungire.

ART. 5

(1) Angajatorul este obligat sa depuna la casele teritoriale de pensii, la definitivarea contractului colectiv de munca, avizul inspectoratului teritorial de munca prin care se dovedeste incadrarea locurilor de munca in conditii deosebite si lista cuprinzand categoriile profesionale care lucreaza in aceste locuri de munca.

(2) Modificarile intervenite referitoare la locurile de munca in conditii deosebite, lista cuprinzand activitatile si categoriile profesionale vor fi comunicate caselor teritoriale de pensii de catre angajator.

(3) Angajatorul este obligat sa depuna lunar la casele teritoriale de pensii lista cuprinzand persoanele care in luna anterioara si-au desfasurat activitatea in locuri de munca in conditii deosebite.

(4) Modelul listelor, termenele si modalitatile de depunere sau comunicare a acestor documente se vor stabili prin hotarare a Consiliului de administratie al Casei Nationale de Pensii si Alte Drepturi de Asigurari Sociale.

ART. 6

(1) Inspectoria Muncii si Casa Nationala de Pensii si Alte Drepturi de Asigurari Sociale vor transmite Ministerului Muncii si Solidaritatii Sociale lista cuprinzand locurile de munca in conditii deosebite si categoriile profesionale care lucreaza in aceste locuri de munca.

(2) Modelul listelor, termenele si modalitatile de depunere sau de comunicare a acestor documente se vor stabili de Ministerul Muncii si Solidaritatii Sociale.

ART. 7

Incadrarea locurilor de munca in conditii deosebite se va face numai in situatia in care angajatorii au luat masurile tehnico-organizatorice potrivit Legii protectiei muncii nr. 90/1996, republicata, Normelor generale de protectie a muncii, Normelor specifice de securitate a muncii si altor reglementari tehnice aplicabile.

ART. 8

(1) Angajatorii care si-au nominalizat locuri de munca in conditii deosebite si care nu se incadreaza in prevederile art. 7 sunt obligati ca pe o perioada de 6 ani de la data publicarii prezentei hotarari in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, sa ia toate masurile tehnico-organizatorice pentru a normaliza conditiile de munca in conformitate cu Legea nr. 90/1996, republicata, cu Normele generale de protectie a muncii, Normele specifice de securitate a muncii sau cu alte reglementari aplicabile in domeniu.

(2) In perioada prevazuta la alin. (1) locurile de munca se considera incadrate in locuri de munca in conditii deosebite pe toata durata luarii masurilor tehnico-organizatorice pentru normalizarea conditiilor de munca.

(3) Angajatorii vor raporta semestrial inspectoratelor teritoriale de munca in a caror raza isi desfasoara activitatea respectiva realizarea masurilor tehnico-organizatorice pentru normalizarea conditiilor de munca, in vederea prevenirii accidentelor de munca si a imbolnavirilor profesionale.

(4) La termenele scadente ale masurilor stabilite sau dupa perioada prevazuta la alin. (1) dispozitiile alin. (2) isi inceteaza aplicabilitatea.

ART. 9

Angajatorii care au nominalizate locuri de munca in conditii deosebite sunt obligati, pe propria cheltuiala, sa ii supuna controlului medical periodic, in conformitate cu reglementarile Ministerului Sanatatii si Familiei, pe toti salariatii

care isi desfasoara activitatea in aceste conditii, prin institutii abilitate de Ministerul Sanatatii si Familiei.

ART. 10

Incadrarea tuturor categoriilor de salariati in locurile de munca in conditii deosebite se face numai in cazul in care activitatea lor se desfasoara efectiv in aceste locuri de munca potrivit programului normal de lucru.

ART. 11

(1) Nominalizarea salariatilor care isi desfasoara activitatea in locurile de munca in conditii deosebite, potrivit art. 10, se face de angajator impreuna cu sindicatele reprezentative potrivit legii sau, dupa caz, cu reprezentantii salariatilor, in cadrul Comitetului de securitate si sanatate in munca acolo unde acesta este infiintat.

(2) Stagiul de cotizare in conditii deosebite de munca se stabileste in conditiile legii.

ART. 12

Perioadele in care un salariat lucreaza permanent in locuri de munca in conditii deosebite se stabilesc prin decizie a angajatorului care reglementeaza atributiile de serviciu ce revin fiecarui salariat conform sarcinii specifice, in raport cu functia indeplinita.

ART. 13

Perioada in care un salariat care lucreaza in locuri de munca in conditii deosebite a fost in concediu de odihna sau in incapacitate de munca se considera timp in care activitatea s-a desfasurat in conditiile locului de munca in care a lucrat la data ivirii acestei situatii.

ART. 14

(1) Dovedirea perioadelor de activitate desfasurata in locuri de munca in conditii deosebite in vederea pensionarii se face pe baza inregistrarii acestora in carnetul de munca, conform metodologiei stabilite de Ministerul Muncii si Solidaritatii Sociale, pe baza unei adeverinte emise de angajatorul la care a lucrat salariatul respectiv sau pe baza listelor cuprinzand persoanele care au desfasurat activitatea in locuri de munca in conditii deosebite.

(2) In cazul distrugerii arhivelor, dovedita cu acte, se poate reconstitui potrivit legii, prin hotarare judecatoreasca, perioada lucrata in conditii deosebite.

ART. 15

Locurile de munca, activitatile si categoriile profesionale incadrate in grupele I si a II-a de munca pana la intrarea in vigoare a prezentei hotarari sunt considerate activitati desfasurate in conditii deosebite, cu exceptia celor care, conform prevederilor Legii nr. 19/2000, sunt prevazute ca fiind activitati desfasurate in locuri de munca in conditii speciale.

ART. 16

Angajatorii care au locuri de munca, activitati si categorii profesionale incadrate in grupa I si a II-a de munca vor face reevaluarea acestora, in vederea incadrarii locurilor de munca in conditii deosebite, respectand dispozitiile prezentei hotarari, pana la data de 30 iunie 2002.

2. redarea oricăror alte norme de drept interne apreciate a fi relevante pentru analiză:

Legea nr. 19/2000

ART. 19

(1) În sensul prezentei legi, locurile de munca în condiții deosebite reprezintă acele locuri care, în mod permanent sau în anumite perioade, pot afecta esențial capacitatea de munca a asiguraților datorită gradului mare de expunere la risc.

(2) Criteriile și metodologia de încadrare a locurilor de munca în condiții deosebite se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, pe baza propunerii comune a Ministerului Muncii și Protecției Sociale și a Ministerului Sănătății.

(3) Hotărârea Guvernului prevăzută la alin. (2) se va adopta în termen de 3 luni de la publicarea prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(4) Locurile de munca în condiții deosebite se stabilesc prin contractul colectiv de munca sau, în cazul în care nu se încheie contracte colective de munca, prin decizia organului de conducere legal constituit, cu respectarea criteriilor și metodologiei de încadrare prevăzute la alin. (2).

(5) Avizul inspectoratului teritorial de munca este obligatoriu pentru încadrarea locurilor de munca în condiții deosebite.

ART. 42

(1) Asigurații care au realizat stagiul complet de cotizare și care și-au desfășurat activitatea total sau parțial în condiții deosebite de munca au dreptul la pensie pentru limita de vârstă, cu reducerea vârstelor standard de pensionare conform tabelului nr. 1*).

TABELUL Nr. 1

Stagiul de cotizare in conditii deosebite de munca (ani impliniti)	Reducerea varstelor standard de pensionare (ani impliniti)
6	1,0
8	1,5
10	2,0
12	2,5
14	3,0
16	3,5
18	4,0
20	4,5
22	5,0
24	5,5
26	6,0
28	6,5
30	7,0
32	7,5
35	8,0

(2) Varstele de pensionare reduse, conform prevederilor alin. (1), nu pot fi mai mici de 50 de ani pentru femei și de 55 de ani pentru barbati.

ART. 76

(1) Începând cu data înscrierii la pensie cuantumul pensiei se determina prin înmulțirea punctajului mediu anual realizat de asigurat în perioada de cotizare cu valoarea unui punct de pensie.

ART. 77

(1) Punctajul mediu anual realizat de asigurat în perioada de cotizare se determina prin impartirea numarului de puncte rezultat din insumarea punctajelor anuale realizate de asigurat în perioada de cotizare la numarul de ani corespunzator stagiului complet de cotizare, prevazut în anexa nr. 3.

(2) În situația asiguraților prevazuți la art. 43 și 47, la stabilirea punctajului mediu anual conform alin. (1) se iau în considerare stagiile de cotizare prevazute la aceste articole.

(3) În situațiile prevazute la art. 44, la stabilirea punctajului mediu anual al asiguraților conform alin. (1) se iau în considerare stagiile totale de cotizare necesare prevazute în anexele nr. 4 și 5.

ART. 196

Prezenta lege intra în vigoare în termen de un an de la data publicării ei în Monitorul Oficial al României, Partea I, cu excepția prevederilor art. 3, 140, 141, 143, 168, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, ale art. 180 alin. (2)-(4), ale art. 182 și 186, care intra în vigoare la data publicării acestora în Monitorul Oficial al României.

ART. 198

La data intrării în vigoare a prezentei legi se abroga: (...)

- Ordinul nr. 50/1990 pentru precizarea locurilor de munca, a activităților și categoriilor profesionale cu condiții deosebite, care se încadrează în grupele I și II de munca în vederea pensionării, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 38 din 20 martie 1990;

- Ordinul nr. 100/1990 privind completarea Ordinului 50/1990;

- Ordinul nr. 125/1990 pentru precizarea locurilor de munca, activităților și categoriilor profesionale cu condiții deosebite, care se încadrează în grupele I și II de munca în vederea pensionării, pentru perioada lucrata după 1 martie 1990;

ANEXA 4

BARBATI

REDUCEREA VARSTELOR STANDARD DE PENSIONARE

în funcție de stagiul de cotizare realizat în condiții speciale de munca

ANEXA 5

FEMEI

REDUCEREA VARSTELOR STANDARD DE PENSIONARE

în funcție de stagiul de cotizare realizat în condiții speciale de munca

H.G. nr. 676 din 19 iulie 2001 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 261/2001 privind criteriile și metodologia de încadrare a locurilor de munca în condiții deosebite

ARTICOL UNIC

Hotărârea Guvernului nr. 261/2001 privind criteriile și metodologia de încadrare a locurilor de munca în condiții deosebite, publicată în Monitorul

Oficial al României, Partea I, nr. 114 din 6 martie 2001, se modifica și se completează după cum urmează:

1. Articolul 16 va avea următorul cuprins:

"Art. 16. - Angajatorii care au locuri de munca, activități și categorii profesionale încadrate în grupele I și a II-a de munca vor face reevaluarea acestora, în vederea încadrării locurilor de munca în condiții deosebite, respectând dispozițiile prezentei hotărâri, pana la data de 31 decembrie 2001."

H.G. nr. 1.337 din 27 decembrie 2001 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 261/2001 privind criteriile și metodologia de încadrare a locurilor de munca în condiții deosebite

ARTICOL UNIC

Hotărârea Guvernului nr. 261/2001 privind criteriile și metodologia de încadrare a locurilor de munca în condiții deosebite, ... cu modificările și completările ulterioare, se modifica după cum urmează:

3. Articolul 16 va avea următorul cuprins:

"Art. 16. - Angajatorii care au locuri de munca, activități și categorii profesionale încadrate în grupa I și a II-a de munca vor face reevaluarea acestora, în vederea încadrării locurilor de munca în condiții deosebite, respectând dispozițiile prezentei hotărâri, pana la data de 30 iunie 2002."

H.G. nr. 613 din 13 iunie 2002 pentru prorogarea termenului prevăzut la art. 16 din Hotărârea Guvernului nr. 261/2001 privind criteriile și metodologia de încadrare a locurilor de munca în condiții deosebite

ARTICOL UNIC

Termenul prevăzut la art. 16 din Hotărârea Guvernului nr. 261/2001 privind criteriile și metodologia de încadrare a locurilor de munca în condiții deosebite, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 114 din 6 martie 2001, cu modificările și completările ulterioare, se proroga pana la data de 31 decembrie 2002.

H.G. nr. 246 din 7 martie 2007 (*actualizată*) privind metodologia de reînnoire a avizelor de încadrare a locurilor de muncă în condiții deosebite

Forma actualizată a acestui act normativ până la data de 5 martie 2015 este realizată de către Departamentul juridic din cadrul S.C. "Centrul Teritorial de Calcul Electronic" S.A. Piatra-Neamț prin includerea tuturor modificărilor și completărilor aduse de către: HOTĂRÂREA nr. 1.622 din 10 decembrie 2008; HOTĂRÂREA nr. 1.627 din 29 decembrie 2009; HOTĂRÂREA nr. 1.349 din 23 decembrie 2010; HOTĂRÂREA nr. 1.280 din 27 decembrie 2011; HOTĂRÂREA nr. 1.274 din 18 decembrie 2012; HOTĂRÂREA nr. 1.077 din 11 decembrie 2013; HOTĂRÂREA nr. 1.173 din 29 decembrie 2014.

ART. 1

(1) Începând cu data de 1 ianuarie 2015, avizele de încadrare a locurilor de muncă în condiții deosebite acordate, valabile până la data de 31 decembrie 2014 inclusiv, pot fi reînnoite potrivit metodologiei stabilite în cuprinsul prezentei hotărâri.

(2) Prevederile prezentei hotărâri se aplică numai angajatorilor care dețin la data de 31 decembrie 2014 avizul de reînnoire și care nu au realizat până la

această dată măsurile necesare în vederea normalizării condițiilor de muncă pentru locurile de muncă încadrate în condiții deosebite.

(3) Perioada de valabilitate a avizelor reînnoite potrivit prezentei hotărâri nu poate depăși data de 31 decembrie 2015.

ART. 4

Angajatorii care nu au obținut reînnoirea avizului pentru încadrarea locurilor de muncă în condiții deosebite se pot adresa direct instanței judecătorești competente, potrivit legii.

ART. 6

(1) Angajatorii vor raporta lunar inspectoratelor teritoriale de muncă în a căror rază își desfășoară activitatea respectiv stadiul realizării măsurilor prevăzute la art. 2 alin. (1) lit. c).

(2) Avizele reînnoite pentru încadrarea locurilor de muncă în condiții deosebite își încetează aplicabilitatea la data îndeplinirii măsurilor stabilite prin planul de prevenire și protecție sau, după caz, la expirarea termenului prevăzut la art. 1 alin. (3).

ART. 16

La data intrării în vigoare a prezentei hotărâri se abrogă Hotărârea Guvernului nr. 261/2001 privind criteriile și metodologia de încadrare a locurilor de muncă în condiții deosebite, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 114 din 6 martie 2001, cu modificările și completările ulterioare.

O.U.G. nr. 100 din 27 august 2008 pentru completarea Legii nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale

Având în vedere că printre obiectivele prioritare stabilite în cadrul Programului de guvernare pentru perioada 2005-2008 se evidențiază și reducerea sărăciei și îmbunătățirea standardului de viață al populației,

ținând cont că între persoanele care au desfășurat activitate în fostele grupe I sau/și II de muncă au apărut o serie de inechități în ceea ce privește cuantumul pensiilor, situație care, în mod evident, creează nemulțumiri, deoarece la determinarea punctajului mediu anual acestea sunt dezavantajate, întrucât bonusul acordat la stagiul de cotizare, recunoscut de legislația în vigoare până la data de 1 aprilie 2001, nu reprezintă o perioadă contributivă,

deși operațiunea de recalculare a pensiilor a avut drept scop aplicarea acelorași principii sub aspectul modalității de calcul al punctajului mediu anual, respectiv cele din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare, pentru înlăturarea acestor inechități în favoarea categoriilor de persoane prejudiciate se impune completarea corespunzătoare a prevederilor actuale ale Legii nr. 19/2000, cu modificările și completările ulterioare.

Având în vedere categoria deosebită de persoane care face obiectul nemulțumirilor, constituită în principal din foști lucrători în domeniul siderurgiei, în zone de radiații și în minerit, precum și presiunea socială care se exercită în prezent pe acest subiect,

ART. I

După articolul 78¹ din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, publicată în Monitorul Oficial al României,

Partea I, nr. 140 din 1 aprilie 2000, cu modificările și completările ulterioare, se introduce un nou articol, articolul 78², cu următorul cuprins:

"Art. 78². - (1) Asigurații care au desfășurat activități în locuri de muncă încadrate în grupa I și/sau grupa II de muncă, potrivit legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001, beneficiază de un număr suplimentar de puncte, după cum urmează:

a) 0,50 puncte pentru fiecare an de spor, respectiv 0,04166 puncte pentru fiecare lună de spor, acordat pentru vechimea realizată în activitatea desfășurată în grupa I de muncă;

b) 0,25 puncte pentru fiecare an de spor, respectiv 0,02083 puncte pentru fiecare lună de spor, acordat pentru vechimea realizată în activitatea desfășurată în grupa II de muncă.

(2) Prevederile alin. (1) se aplică numai în situațiile în care, potrivit legii, la determinarea punctajului mediu anual se utilizează stagiile complete de cotizare, prevăzute în anexa nr. 3, în funcție de data nașterii, respectiv stagiile complete de cotizare în funcție de data deschiderii dreptului la pensie, conform prevederilor art. 167¹."

LEGE nr. 218/2008 pentru modificarea și completarea Legii nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale

2. După articolul 78¹ se introduce un nou articol, articolul 78², cu următorul cuprins:

"Art. 78². - (1) Asigurații care au desfășurat activități în locuri încadrate în grupe superioare de muncă, potrivit legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001, precum și cei care au desfășurat activități în locuri de muncă încadrate în condiții speciale sau deosebite, potrivit legislației în vigoare după această dată, beneficiază de majorarea punctajelor realizate în perioadele respective, după cum urmează:

a) cu 50% pentru perioadele în care au desfășurat activități în locuri încadrate în grupa I de muncă, potrivit legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001, sau în locuri încadrate în condiții speciale, potrivit legislației în vigoare după această dată;

b) cu 25% pentru perioadele în care au desfășurat activități în locuri încadrate în grupa a II-a de muncă, potrivit legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001, sau în locuri încadrate în condiții deosebite, potrivit legislației în vigoare după această dată.

(2) Prevederile alin. (1) se aplică numai în situațiile în care, potrivit legii, la determinarea punctajului mediu anual se utilizează stagiile complete de cotizare prevăzute în anexa nr. 3."

3. După articolul 165 se introduce un nou articol, articolul 165¹, cu următorul cuprins:

"Art. 165¹. - (1) Pensionarii sistemului public ale căror drepturi de pensie au fost stabilite potrivit legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001, care au desfășurat activități în locuri încadrate în grupe superioare de muncă, precum și cei care au desfășurat activități în locuri de muncă încadrate în condiții speciale sau deosebite și ale căror drepturi de pensie au fost stabilite potrivit legislației în vigoare după această dată beneficiază de o creștere a punctajelor realizate în aceste perioade, după cum urmează:

a) cu 50% pentru perioadele în care au desfășurat activități în locuri încadrate în grupa I de muncă, potrivit legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001, sau în

locuri încadrate în condiții speciale, potrivit legislației în vigoare după această dată;

b) cu 25% pentru perioadele în care au desfășurat activități în locuri încadrate în grupa a II-a de muncă, potrivit legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001, sau în locuri încadrate în condiții deosebite, potrivit legislației în vigoare după această dată.

Codul muncii

ART. 175

(1) Angajatorul are obligația să asigure securitatea și sănătatea salariaților în toate aspectele legate de muncă. ...

(3) Obligațiile salariaților în domeniul securității și sănătății în muncă nu pot aduce atingere responsabilității angajatorului.

(4) Măsurile privind securitatea și sănătatea în muncă nu pot să determine, în niciun caz, obligații financiare pentru salariați.

ART. 177

(1) În cadrul propriilor responsabilități angajatorul va lua măsurile necesare pentru protejarea securității și sănătății salariaților, inclusiv pentru activitățile de prevenire a riscurilor profesionale, de informare și pregătire, precum și pentru punerea în aplicare a organizării protecției muncii și mijloacelor necesare acesteia.

ART. 190

(1) Medicul de medicină a muncii stabilește în fiecare an un program de activitate pentru îmbunătățirea mediului de muncă din punct de vedere al sănătății în muncă pentru fiecare angajator.

(2) Elementele programului sunt specifice pentru fiecare angajator și sunt supuse avizării comitetului de securitate și sănătate în muncă.

3. Prezentarea jurisprudenței proprii instanțe:

4. Prezentarea jurisprudenței altor instanțe, apreciată a fi relevantă pentru dezlegarea problemei de drept supuse analizei:

5. Alte aspecte apreciate a fi relevante:

Întrucât chestiunea este de o reală importanță, în condițiile în care

- încadrarea în condiții deosebite de muncă nu s-a făcut în unele unități în care totuși, anterior intrării în vigoare a Legii nr. 19/2000, s-au recunoscut în favoarea angajaților grupele de muncă, astfel încât există premisele de a se considera că au existat și de la data de 01.04.2001 încolo condiții mai grele de muncă decât cele normale;

- la momentul final indicat de H.G. nr. 261/2001 pentru realizarea procedurii de încadrare în condiții deosebite a locurilor de muncă și prorogat, cum s-a văzut în cele de mai sus, până la data de 31.12.2002, destinatarii finali ai legii, anume, angajații, nu au avut percepția efectelor financiare ale încadrării locurilor lor de muncă în condiții deosebite, întrucât acordarea unui punctaj suplimentar la pensie aferent acestei încadrări s-a reglementat abia în anul 2008,

prin dispozițiile Legea nr. 218/2008, deci ulterior cu mult expirării termenului legal pentru realizarea procedurii speciale;

- calitatea de a urmări realizarea procedurii revenea sindicatelor, deci nu putea să aparțină unui salariat, astfel încât salariatul nu a putut să își exercite până la 31.12.2002 nici un drept personal în cadrul procedurii legale existente sub acest aspect și redate în cele ce preced,

- chestiunea condițiilor de muncă nu este una de neglijat, existând numeroase directive pe acest aspect, cum este cazul directivei Consiliului din 30 noiembrie 1989 privind cerințele minime de securitate și sănătate la locul de muncă nr. 89/391/CEE, nr. 91/322/CE asupra stabilirii valorilor limită indicative prin implementarea directivei Consiliului 80/1107/CEE asupra protecției lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la agenții chimici, fizici și biologici la locul de muncă, nr. 92/104/CEE privind cerințele minime pentru îmbunătățirea securității și protecției sănătății lucrătorilor din industria extractivă de suprafață și în subteran;

- Codul muncii conține dispoziții speciale, cuprinse la art. 175-191, conform cărora angajatorului îi revine obligația de a asigura securitatea și sănătatea salariaților în toate aspectele legate de muncă, cu specificarea clară că obligațiile salariaților în domeniul sănătății și securității muncii nu pot aduce atingere responsabilității angajatorului, concluzia fiind că legiuitorul a acordat o atenție sporită, în acord cu reglementările europene, acestui domeniu, astfel încât și chestiunea recunoașterii condițiilor de muncă, deosebite sau speciale, trebuie privită în context, ca impunând obligații angajatorului fără a putea imputa salariaților o anumită neglijență sub acest aspect. Recunoașterea acestor condiții deosebite de muncă deschid dreptul lucrătorilor la pensie mai repede decât în cazul condițiilor normale de muncă, ca și dreptul la un punctaj de pensie mărit, în compensarea dificultății sporite a muncii, deci ca o compensare a riscurilor de sănătate suferite;

- o reglementare a problemei este imperios necesară pentru a nu crea în rândul destinatarilor judecății sentimente de discriminare și de refuz al unui proces echitabil, caracterizat prin soluții similare pentru probleme similare (instrumentul dat de art. 519 și urm. Noul Cod de Procedură Civilă fiind tocmai în sensul asigurării unei jurisprudențe unitare și astfel a accesului cetățenilor la un proces echitabil);

Se solicită efectuarea unei interpretări unitare a problemei de drept ridicate, pentru a se asigura astfel o judecată unitară la nivelul țării în această privință.

În numele legii

DISPUNE:

Constată admisibilă sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept: modul de interpretare/aplicare a prevederilor H.G. nr. 261/2001

privind criteriile si metodologia de încadrare a locurilor de muncă în condiții deosebite, prin stabilirea dacă este admisibilă constatarea pe cale judiciară a prestării muncii în condiții deosebite, în cazul în care nu s-a efectuat procedura prealabilă raportat la acel angajator/acel loc de muncă, conform prevederilor H.G. nr. 261/2001,

Dispune înaintarea prezentei încheieri, la care se atașează următoarele înscrisuri :

- încheierea ședinței publice din data de 2 februarie 2015, prin care s-a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție

- punctul de vedere al reclamantului

- lista cuprinzând datele necesare pentru realizarea procedurii de citare a părților;

Dispune suspendarea judecării conform prevederilor art. 520 alin.2 Cpd procedură civilă.

Fără cale de atac.

Data și pronunțată în ședința publică din 2 februarie 2015.

PREȘEDINTE

JUDECĂTOR

GREFIER